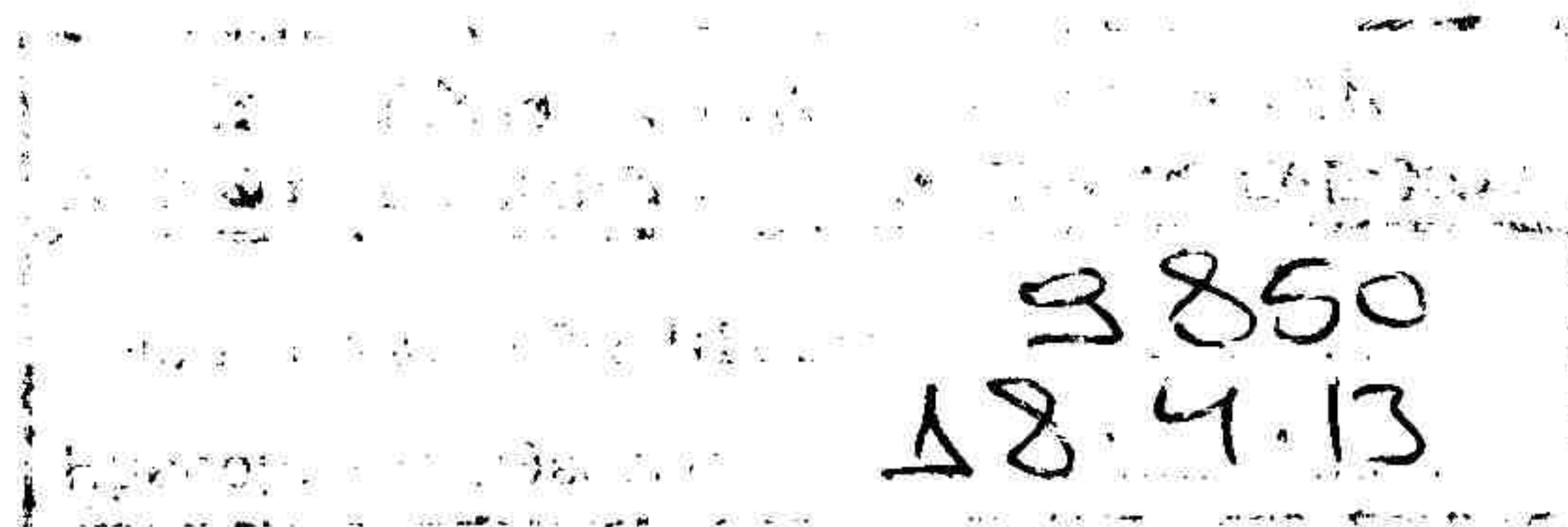

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ιωάννης Μιχελάκης
Βουλευτής Επικρατείας - Νέα Δημοκρατία

Αθήνα, 18 Απριλίου 2013

Ερώτηση

Προς τον Υπουργό Οικονομικών κ. Ιωάννη Στουρνάρα

Θέμα : «Να παρέμβουν οι αρχές στην αγοραπωλησία του Σκορπιού για να προστατευθεί το δημόσιο συμφέρον»

Κύριε Υπουργέ,

Τις τελευταίες ημέρες βλέπουν το φως της δημοσιότητας συγκεχυμένες πληροφορίες σχετικά με τη μεταβίβαση του νησιού του Αριστοτέλη Ωνάση “Σκορπιός” από την εγγονή και μοναδική κληρονόμο του Αθηνά στο Ρώσο μεγιστάνα Ντμίτρι Ριμπολόβλεφ.

Όμως ανεξάρτητα από τη συμβολική σημασία του νησιού λόγω της βαρύτητας του θρυλικού ονόματος της οικογένειας Ωνάση και πέρα από το εύλογο ενδιαφέρον της κοινής γνώμης, προκύπτει μείζον ζήτημα νομιμότητας και ανάγκης προστασίας του δημοσίου συμφέροντος.

Πιο συγκεκριμένα, η προσεκτική ερμηνεία του άρθρου 9 της διαθήκης του Αριστοτέλη Ωνάση καταδεικνύει ότι όχι μόνο αυτός δεν επιθυμούσε τη μεταβίβαση καθοιονδήποτε τρόπο του Σκορπιού, αλλά και ότι θίγονται εν μέσω κρίσης τα συμφέροντα του ελληνικού δημοσίου.

Ειδικότερα στο άρθρο 9 της διαθήκης του Ωνάση προβλέπεται ότι :
«Ως προς τας νησίδας Σκορπιόν και Σπάρτη και τα επ’ αυτών κτίσματα εάν η θυγάτηρ μου και η σύζυγός μου το επιθυμούν δύνανται να τας διατηρήσουν προς ιδίαν αυτών χρήσιν εάν και εφόσον θα ηδύναντο να καλύπτουν εξ ιδίων αυτών χρημάτων τα ετήσια έξοδα συντηρήσεως αυτών ανερχόμενα εις το ποσόν των \$ ΗΠΑ 100.000 (εκατό χιλιάδων) περίπου. Άλλως ορίζω όπως δωρηθούν αύται εις την Ολυμπιακήν Αεροπορίαν προς χρήσιν των υπαλλήλων αυτής ως θερέτρου και ιδίως παιδικών κατασκηνώσεων υπό την επωνυμίαν «Δωρεά Αλέξανδρου Ωνάση». Εξαιρείται της δωρεάς ταύτης περιοχήν 30 στρεμμάτων γύρωθεν του εκεί υπάρχοντος παρεκκλησίου και τύμβου του υιού μου Αλέξανδρου Ωνάση διατηρουμένης ταύτης ως μνημείου. Η προαναφερθείσα δωρεά εις την Ολυμπιακήν Αεροπορίαν υπόκειται εις τον εξής όρον: Θα προσφερθεί η νήσος Σκορπιός πρώτον και κατά προτίμησιν εις το Ελληνικό δημόσιον δια

την χρήσιν ως θέρετρον του εκάστοτε αρχηγού του Ελληνικού κράτους υπό τον όρο ότι το δημόσιο θα ανελάμβανε την συντήρησιν αυτού. Εάν το δημόσιον αποδεχθεί την δωρεάν τότε η νησίς Σπάρτη θα δωρηθεί εις την Ολυμπιακή αεροπορίαν δια να χρησιμοποιηθεί ως θέρετρον του προσωπικού και ιδίως ως θερινή παιδική στέγη των τέκνων των. Εάν το δημόσιο αρνηθή την αποδοχήν δωρεάς του Σκορπιού τότε αμφότεραι αι νησίδες Σπάρτη και Σκορπιός θα περιέλθουν εις την κυριότητα της Ολυμπιακής αεροπορίας».

Από την ερμηνεία λοιπόν του άρθρου 9 της διαθήκης, προκύπτει με σαφήνεια ότι ο Αριστοτέλης Ωνάσης επιθυμούσε να παραμείνει ο Σκορπιός στους κληρονόμους του, υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί θα μπορούν να καλύπτουν τα έξοδα συντηρήσεως του νησιού, όπως ακριβώς δηλαδή συνέβαινε μέχρι σήμερα.

Σε περίπτωση αδυναμίας κάλυψης των εξόδων συντηρήσεως από την πλευρά των κληρονόμων του, ορίζει ρητά ως μοναδική εναλλακτική λύση τη δωρεά είτε στην Ολυμπιακή Αεροπορία είτε στο Ελληνικό δημόσιο, με τους συγκεκριμένους όρους χρήσης για την κάθε περίπτωση, όπως αναλυτικά παρατίθενται παραπάνω.

Υπενθυμίζεται δε ότι τη χρονική στιγμή, κατά την οποία συντάχθηκε η διαθήκη, η Ολυμπιακή αεροπορία ανήκε στον Αριστοτέλη Ωνάση. Αυτό σημαίνει ότι η επιθυμία του Έλληνα μεγιστάνα ήταν εάν ο Σκορπιός δεν μπορούσε να παραμείνει στους κληρονόμους του, να κατέληγε διαζευκτικά είτε στην οικογενειακή τους επιχείρηση είτε στο ελληνικό δημόσιο. Είχε δηλαδή ορίσει τόσο στενά την εναλλακτική περίπτωση, ώστε να μην αφήνεται περιθώριο ερμηνείας για την εμπλοκή τρίτων.

Μάλιστα το γεγονός ότι ο Ωνάσης περιγράφει στη διαθήκη του τον ακριβή τρόπο χρήσης του Σκορπιού στην περίπτωση που το νησί έφευγε από τον έλεγχο της οικογένειας (παιδικές κατασκηνώσεις για την περίπτωση της Ολυμπιακής ή θέρετρο του εκάστοτε αρχηγού του Ελληνικού κράτους για την περίπτωση του ελληνικού δημοσίου), επιβεβαιώνει με τον πλέον σαφή και αδιαμφισβήτητο τρόπο την επιθυμία του να μην μεταβιβαστεί το νησί σε τρίτους για οποιονδήποτε άλλο σκοπό, πέρα από αυτούς που ρητά προβλέπονται στη διαθήκη.

Επιπρόσθετα ως καταλυτικής σημασίας για την ορθή νομική ερμηνεία της αυθεντικής βούλησης του Αριστοτέλη Ωνάση, κρίνεται το γεγονός ότι ως μοναδικό τρόπο μεταβίβασης του Σκορπιού ορίζει ρητά στη διαθήκη του τη **χαριστική αιτία** – δηλαδή τη δωρεά ή την **κληρονομική διαδοχή** – αποκλείοντας κατ' αντιδιαστολή την **επαχθή αιτία**, δηλαδή την πώληση.

Με βάση το παραπάνω σκεπτικό καταρρίπτεται ακόμη και το νομικό τέχνασμα της μακροχρόνιας μίσθωσης, το οποίο σύμφωνα με

ορισμένα δημοσιεύματα ενδεχομένως να χρησιμοποιήθηκε, προκειμένου να ξεπεραστούν τα νομικά εμπόδια που προφανώς θέτει η διαθήκη, καθώς η μίσθωση είναι σαφές ότι δεν εμπίπτει στις περιπτώσεις μεταβίβασης με χαριστική αιτία.

Ακόμα δε και στις προβλεπόμενες στη διαθήκη περιπτώσεις μεταβίβασης με χαριστική αιτία, ο Ωνάσης ορίζει ρητά τον ακριβή τρόπο χρήσης του νησιού, αποκλείοντας με τον τρόπο αυτό κάθε σκέψη για αντίθετη ερμηνεία περί δυνατότητας μεταβίβασης σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα και χρησιμοποίησής του με οποιοδήποτε άλλο σκοπό.

Όταν δηλαδή ο Ωνάσης υποχρεώνει αυτούς που ο ίδιος ορίζει, δηλαδή την Ολυμπιακή και το ελληνικό δημόσιο να χρησιμοποιήσουν το νησί αποκλειστικά και μόνο για συγκεκριμένο και ρητά οριζόμενο σκοπό, θα επέτρεπε σε ένα τυχαίο πρόσωπο να αποκτήσει το Σκορπιό και να τον χρησιμοποιήσει κατά τη δική του βούλησή ;

Το παραπάνω σκεπτικό κινείται με γνώμονα ότι κατά την ερμηνεία μιας διαθήκης αναζητούμε την αληθινή βούληση του διαθέτη, δηλαδή την πραγματική του βούληση κατά το χρόνο σύνταξης της διαθήκης και όταν υπάρχουν κενά αναζητούμε την “εικαζόμενη”, δηλαδή την υποθετική βούλησή του.

Περαιτέρω η εξειδίκευση του ορισμού της εικαζόμενης βούλησης του διαθέτη παραπέμπει στη βούληση που αυτός θα είχε, εάν γνώριζε ορισμένα περιστατικά, τα οποία κατά τη σύνταξη της διαθήκης δεν ήταν σε θέση να γνωρίζει.

Εάν δηλαδή η κυριότητα του Σκορπιού περιέλθει σήμερα στο ελληνικό δημόσιο υπό τις παρούσες δραματικές κοινωνικοοικονομικές συνθήκες, είναι προφανές ότι ούτε η εικαζόμενη βούληση του Ωνάση ούτε η σημερινή κατάσταση της χώρας θα οδηγούσαν στη μετατροπή του νησιού σε θέρετρο για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αλλά αμφότερες θα επέβαλαν την αξιοποίησή του με αποκλειστικό γνώμονα το δημόσιο συμφέρον.

Με βάση την παραπάνω επιχειρηματολογία καθίσταται προφανής η εκπεφρασμένη βούληση του Αριστοτέλη Ωνάση να μην μεταβιβαστεί ο Σκορπιός σε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εκτός των ρητά αναφερομένων στη διαθήκη του.

Γι’ αυτό και το Υπουργείο Οικονομικών οφείλει να λάβει άμεσα πλήρη γνώση των όρων της μεταβίβασης και να πράξει τα δέοντα, προκειμένου να διαφυλάξει τα συμφέροντα του δημοσίου.

Στην περίπτωση δε που η Αθηνά Ωνάση έχει επικαλεστεί αδυναμία να ανταπεξέλθει στο υψηλό κόστος συντήρησης του Σκορπιού, δεν χρειάζεται καν να καταφύγουμε στην ερμηνεία του άρθρου 9 της διαθήκης περί απαγόρευσης μεταβίβασης του νησιού, δεδομένου ότι η αδυναμία κάλυψης του κόστους συντήρησης από τους κληρονόμους

αποτελεί ρητά και κατηγορηματικά - δυνάμει του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 9 - την προϋπόθεση της δωρεάς του νησιού προς το ελληνικό δημόσιο !

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάσθε κ. Υπουργέ :

Ποια είναι η θέση σας για το ανωτέρω ζήτημα ;

Γιατί δεν έχει ήδη ζητήσει το Υπουργείο Οικονομικών να λάβει γνώση της επίμαχης σύμβασης και κάθε συνοδευτικού εγγράφου, από τη στιγμή που πιθανολογείται βάσιμα ότι θίγεται το δημόσιο συμφέρον ;

Σε ποιες άλλες ενέργειες σκοπεύει να προβεί το Υπουργείο, στα πλαίσια της εν λόγω υπόθεσης, με στόχο την αποτελεσματική προστασία των οικονομικών συμφερόντων του ελληνικού δημοσίου ;

Ο ερωτών Βουλευτής

Ιωάννης Μιχελάκης